

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА

1202 СОФИЯ, ул. „Козлодуй“ № 4

тел.: +3592 9333 600; факс: +3592 9873 750; e-mail: dksi@dksi.bg

ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА
ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА
ЗА 2022 Г.

Държавната комисия по сигурността на информацията е държавен орган, който осъществява политиката на Република България в областта на защитата на класифицираната информация, съгласно разпоредбата на чл. 4 от Закона за защита на класифицираната информация. Законът възлага на Комисията задължения, свързани с осигуряване на еднаквата защита на националната и чуждестранната класифицирана информация.

Държавната комисия по сигурността на информацията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище в гр. София. Съгласно Закона за защита на класифицираната информация ДКСИ е първостепенен разпоредител с бюджетни средства.

Комисията е колегиален орган, който се състои от председател, заместник-председател и трима членове.

При осъществяване на своите правомощия ДКСИ се подпомага от специализирана и обща администрация, под ръководството на главен секретар.

Отчетът за изпълнението на програмния бюджет на Държавна комисия по сигурността на информацията за 2022 г. обхваща степента на изпълнение на заложените стратегически цели и задачи.

В чл. 41, ал. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (обн. ДВ бр. 18/04.03.2022 г.) е утвърден **бюджетът на ДКСИ за 2022 г. в размер на 13 251 500 лв.**, в това число по основни показатели: текущи разходи – 12 451 500 лв. и капиталови разходи - 800 000 лв. От общите текущи разходи утвърдените разходи за персонал за 2022 г. са в размер на 10 376 600 лв.

С писмо от Министерство на финансите с вх. № АВ-8694/10.11.2022 г. се намаляват разходите по показател “Издръжка и други текущи разходи“ по бюджета на ДКСИ с 615 лв. във връзка с извършени психологически изследвания на кандидати за назначаване в Дирекция „Специална куриерска служба“ – ДКСИ, от Института по психология на Министерство на вътрешните работи.

С писмо от Министерство на финансите с вх. № АВ-9632/12.12.2022 г. се намаляват разходите по показател “Издръжка и други текущи разходи“ по бюджета на

ДКСИ с 2720 лв. във връзка с проведено обучение по служители от администрацията на ДКСИ в Академията на Министерство на вътрешните работи.

С Постановление № 457/19.12.2022 г. на Министерския съвет са одобрени допълнителни разходи по бюджета на ДКСИ за персонал в размер на **86 500** лв. за увеличаване възнагражденията на персонала, както и за изплащане на обезщетенията при освобождаване на служители във връзка с извършен функционален анализ за структурни промени в администрацията на Комисията.

Вследствие на извършените промени по бюджета на ДКСИ **уточненият план на разходите за 2022 г. е в размер на 13 334 665 лв.**

С Постановление на Министерския съвет № 31/17.03.2022 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2022 г., т. 36 от Приложение № 1, са **утвърдени показателите по Бюджетна програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“** по бюджета на ДКСИ за 2022 г. и разпределението на ведомствените и администрирани разходи по бюджетната програма, както следва:

РАЗХОДИ ПО ПРОГРАМА	Сума (в лева)
4800.01.00 Функционална област „Защита на класифицираната информация“	
4800.01.01 Бюджетна програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“	
I. Общо ведомствени разходи	13 251 500
<i>от тях за:</i>	
Персонал	10 376 600
Издръжка	2 074 900
Капиталови разходи	800 000
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	-
III. Общо разходи (I+II)	13 251 500

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма

4800.01.01. Бюджетна програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“	Мерна единица	Целева стойност	Отчет за 2022 г.
<i>Показатели за изпълнение</i>			
1. Обучени лица за работа с класифицирана информация	бр.	450	582
2. Пренесени и доставени документи и/или материали, съдържащи класифицирана информация	бр.	130 000	206 789

Отчет на приходите по бюджета на ДКСИ

През 2022 г. са отчетени приходи в размер на 43 859 лв., в т. ч. нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукция в размер на 40 081 лв. (приходи от нощувки в Учебния център на ДКСИ в гр. Баня, където се провеждат обученията по защита на класифицираната информация на лица от цялата страна); получени обезщетения и начети в размер на 17 лв.; получени застрахователни обезщетения в размер на 3 427 лв.; други неданъчни приходи в размер на 1 989 лв., както и платен данък върху реализираните приходи от стопанска дейност на ДКСИ и внесен туристически данък (-1 655) лв.

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	0	0	43 859
Приходи и доходи от собственост	0	0	40 081
Глоби, санкции и наказателни лихви	0	0	17
Други приходи	0	0	5 416
Внесен ДДС и други данъци върху продажбите	0	0	-1 655

Отчет на разходите по бюджета на ДКСИ за 2022 г.

Отчетът на разходите по бюджетната програма на ДКСИ, разпределен по показатели е, както следва:

№	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет към 31.12.2022 г.
	4800.01.00 Функционална област „Защита на класифицираната информация“			
	4800.01.01 Бюджетна програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“			
I.	Общо ведомствени разходи	13 251 500	13 334 665	13 108 108
	Персонал	10 376 600	10 463 100	10 406 522
	Издръжка	2 074 900	2 106 565	2 072 013
	Капиталови разходи	800 000	765 000	629 573
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета - общо			
III.	Общо разходи (I+II)	13 251 500	13 334 665	13 108 108

Извършените разходи по бюджета на ДКСИ към 31.12.2022 г. са в размер на **13 108 108 лева**, представляващи 98.30 % от уточнения годишен план.

Изпълнението на бюджета по основни разходни показатели е, както следва:

1. Разходи за персонал – 10 406 522 лв. или 99.46 % спрямо уточнения годишен план.

2. Разходи за издръжка – 2 072 013 лв. или 98.36 % спрямо уточнения годишен план.

3. Капиталови разходи – 629 573 лв. или 82.30 % спрямо уточнения годишен план.

Извършените разходи по бюджета на ДКСИ за 2022 г. са изцяло съобразени със стратегическите и оперативните цели на ДКСИ.

Стратегически цели на ДКСИ и дейности за изпълнение на бюджетната програма

Стратегическите цели на ДКСИ за периода 2020 г. – 2024 г. са:

1. Защита на класифицираната информация от нерегламентиран достъп и осигуряване на нейната еднаква защита.

2. Усъвършенстване, развитие, координация и общ контрол на националната система за защита на класифицираната информация чрез прилагане на мерки по персонална, документална, физическа, индустриална сигурност, сигурност на комуникационните и информационните системи и криптографска сигурност.

3. Усъвършенстване на системата за обучение по защита на класифицирана информация с цел изграждане на съзнание за сигурност у лицата, ангажирани с дейности по опазване и защита на класифицираната информация.

4. Подобряване на институционалния и административен капацитет на ДКСИ за успешно изпълнение на мисията и функциите.

За ефективно изпълнение на бюджетната програма „Организиране, осъществяване, координиране и контролиране на дейността по защита на класифицираната информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита в национален и международен план“ ДКСИ извършва следните видове дейности:

1. Усъвършенстване, развитие, координация и контрол на националната система за защита на класифицираната информация в контекста на изискванията на НАТО и ЕС по персонална, документална, физическа, индустриална сигурност, сигурност на комуникационните и информационните системи и криптографска сигурност.

2. Актуализиране на нормативната база, регулираща обществените отношения, свързани със защитата на класифицираната информация.

3. Изучаване и практическо прилагане на регламентиращите документи в областта на защитата на класифицираната информация и тяхното привеждане в съответствие с изискванията на НАТО и ЕС.

4. Задълбочаване на координацията и контрола в областта на класифицираната информация в отношенията с другите служби за сигурност и служби за обществен ред.

5. Участие във ведомствени и междуведомствени работни групи по видовете сигурност на класифицираната информация.

6. Подобряване на взаимодействието с организационните единици и оказване на методическа помощ за правилното прилагане на правилата за защита на класифицираната информация.

7. Организиране и контролиране на дейностите по обучение за работа с класифицирана и чуждестранна класифицирана информация на служителите по

сигурността на информацията и служителите в организационните единици, получили достъп до класифицирана информация.

8. Извършване на периодични дейности по акредитиране на комуникационните и информационните системи (КИС) на ДКСИ. Извършване на дейности по акредитиране и преакредитиране на КИС за работа с чуждестранна класифицирана информация, класифицирана информация на НАТО и ЕС и точки на присъствие на КИС на НАТО и ЕС.

9. Оптимизиране на работата по защита на чуждестранната класифицирана информация и активизиране участието на експерти на ДКСИ в мероприятия по осъществяване на международните контакти на двустранна и многостранна основа.

10. Участие на представители на ДКСИ в заседания и работни групи на органите на НАТО и ЕС.

11. Подготовка и организация за подписване на двустранни споразумения в областта за защита на класифицираната информация с държави и международни организации, с които Република България има активно икономическо и политическо сътрудничество.

12. Създаване и поддържане на единни регистри на издадените, отнетите или прекратените разрешения, удостоверения, сертификати и потвърждения, на отказите за издаването или прекратяването на такива, както и регистър на материалите и документите, съдържащи класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна.

13. Популяризиране на дейността на ДКСИ чрез отразяване в интернет страницата на комисията на международната дейност, дейността по обучението за работа с класифицирана информация, провеждането на работни срещи по въпроси относно приложението на ЗЗКИ.

14. Осигуряване на оптимална организационна структура и укрепване на административния капацитет.

15. Осигуряване финансовото и ресурсно обслужване на Комисията.

Регулаторна рамка на системата за защита на класифицираната информация - изменения в ЗЗКИ и актовете по прилагането му

През 2022 г. не са извършвани изменения и/или допълнения в правната база за защита на класифицираната информация.

Липсата на съществени изменения на материалноправните разпоредби на ЗЗКИ, ППЗЗКИ и наредбите по видовете сигурност се обуславя от факта, че следствие от спазването и практическото приложение на правилата за защита на класифицираната информация от оправомощените органи в тази област и от организационните единици, не е установена колизия между отделните норми, както и празноти в уредбата на конкретните обществени отношения. Въз основа на това може да се обоснове заключението за стабилност на регулаторната рамка на системата за защита на класифицираната информация.

ОТЧЕТ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНАТА ПРОГРАМА „ОРГАНИЗИРАНЕ, ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ, КООРДИНИРАНЕ И КОНТРОЛИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ПО ЗАЩИТА НА КЛАСИФИЦИРАНАТА ИНФОРМАЦИЯ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕДНАКВАТА ѝ ЗАЩИТА В НАЦИОНАЛЕН И МЕЖДУНАРОДЕН ПЛАН“

През изминалата година ДКСИ продължи своята дейност в изпълнение на чл. 1, ал. 2 от ЗЗКИ по организацията и контрола на Националната система за защита на класифицираната информация в тясно взаимодействие с компетентните органи, с цел недопускане на нерегламентиран достъп до класифицирана информация.

През 2022 г. Държавната комисия по сигурността на информацията проведе 89 редовни заседания, на които разгледа процедури, свързани с прилагането на мерките за защита на класифицираната информация по отделните видове сигурност и взе решения, свързани с:

- издаване на разрешения за достъп до класифицирана информация на лицата, предложени за назначаване като служители по сигурността на информацията след извършване на проучване, съвместно със службите за сигурност;
- издаване на сертификати и потвърждения за достъп, потвърждаващи пред чуждестранни власти, че български физически или юридически лица притежават разрешение, съответно удостоверение;
- извършване на проучване, съвместно със службите за сигурност на български граждани, които кандидатстват за заемане на длъжност или за изпълнение на конкретно възложено задачи, налагащи работа с класифицирана информация на друга държава или международна организация;
- постъпили жалби срещу актове на отнемане, отказ и прекратяване на разрешения за достъп до класифицирана информация, издадени от проучващите органи;
- разкриване и закриване на регистри за класифицирана информация, издаване, потвърждаване и анулиране на уникални идентификационни номера;
- постъпили доклади от ДАНС за резултатите от извършените проверки по реда на прекия контрол;
- предложения от организационните единици за унищожаване на документи и материали, съдържащи класифицирана информация;
- предложения от организационните единици за удължаване на срока на защита на документи и материали, съдържащи класифицирана информация;
- вземане на решения по чл. 9, т. 9а в случаите по чл. 45а, ал. 3 от ЗЗКИ;
- издаване на сертификати за сигурност на комуникационни и информационни системи, предназначени за работа с класифицирана информация на НАТО и ЕС, включително и за определен период;
- предоставяне на класифицирана информация на други държави;

– международното сътрудничество в областта на защитата на класифицираната информация и изпълнението на задълженията на ДКСИ като Национален орган по сигурността в контекста на членството на Република България в НАТО и ЕС;

– координацията и взаимодействието с ръководителите и служителите по сигурността на информацията на службите за сигурност, службите за обществен ред и организационните единици за изпълнение на мерките по видовете сигурност на информацията.

Проведени са над 250 консултации със служители от организационните единици и граждани, на които са обсъдени и разяснени поставени въпроси, свързани с промените в законната и подзаконната нормативна уредба по ЗЗКИ; процедурите по издаване на сертификати, потвърждения за предоставяне на достъп и мотивирани становища за достъп до класифицирана информация на НАТО и на ЕС на български граждани, кандидати за работа или служители в структурите на двете организации и по искания на Национални органи по сигурността; прилагането на мерките в областта на индустриалната сигурност; промяната на нивото на класификация на информацията, обработвана в регистратурите; промяната и премахването на нивата на класификация на документи; реда за унищожаване на документи и материали, съдържащи класифицирана информация и други.

Дейност по видове сигурност

Персонална сигурност

Персоналната сигурност е система от принципи и мерки, прилагани от компетентните органи спрямо лица с цел гарантиране на тяхната надеждност с оглед защита на класифицираната информация. Принципите и мерките по персонална сигурност включват принципа „необходимост да се знае”, процедурата по проучване на лицата и издаването на разрешение за достъп по глава пета от ЗЗКИ, провеждането на обучение на лицата по реда на закона и правилника за неговото прилагане и осъществяването на контрол в тази област (чл. 83, ал. 1 и 2 от ЗЗКИ).

През 2022 г. ДКСИ е взела решения по 3101 процедури в областта на персоналната сигурност, свързани с проучванията за надеждност на служители по сигурността на информацията (ССИ), издаването на разрешения по реда на чл. 9, т. 9а от ЗЗКИ, издаването на сертификати и потвърждения за предоставяне на достъп до КИ на НАТО и ЕС, мотивирани становища за предоставяне на достъп до класифицирана информация на ЕС от структури на ЕС, издаването на потвърждения за достъп до класифицирана информация на чужди граждани и административни производства при обжалване на откази и отнемания по реда на чл. 62 и сл. от ЗЗКИ.

ДКСИ издаде 329 разрешения за достъп до класифицирана информация на служители по сигурността на информацията, разпределени по нива на достъп „Строго секретно“, „Секретно“ и „Поверително“.

ДКСИ прекрати 335 разрешения за достъп до класифицирана информация на служители по сигурността на информацията поради изтичане на техния срок или отпадане на необходимостта. През 2022 г. е издала 1 отнемане на разрешение за достъп до класифицирана информация на ССИ. Няма издадени откази за достъп на тази категория лица.

През отчетния период ДКСИ издаде 20 разрешения и 35 прекратявания на разрешения за достъп до класифицирана информация на лица с установена принадлежност към Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА.

Към 31.12.2022 г. в единните регистри на ДКСИ са постъпили 18620 разрешения, 17775 прекратявания, 43 отнемания и 23 отказа за достъп до класифицирана информация, издадени от проучващите органи.

Съгласно критериите за надеждност в регламентиращите документи на НАТО и ЕС и при спазване на принципа „Необходимост да се знае” през отчетния период ДКСИ издаде 1122 сертификата за достъп и 132 потвърждения за достъп до класифицирана информация на НАТО и 876 сертификата за достъп и 90 потвърждения за достъп до класифицирана информация на ЕС.

Съвместно със службите за сигурност ДКСИ продължи да извършва проучвания на български граждани, които кандидатстват за заемане на длъжности или за изпълнение на конкретно възложени задачи, налагащи работа с класифицирана информация на друга държава или международна организация.

През 2022 г. ДКСИ извърши необходимите проверки и потвърди наличието или липсата на достъп до чуждестранна класифицирана информация на 10 български граждани, кандидати за работа в международна институция по запитване от компетентните органи на НАТО, ЕС и чужди държави, с които Република България има сключени споразумения за защита на класифицирана информация. Извършени са проучвания на 127 български граждани за работа с класифицирана информация на НАТО и/или на ЕС, приключили с издаване на 9 сертификата за достъп и 30 потвърждения за достъп до класифицирана информация на НАТО, 27 сертификата за достъп до класифицирана информация на ЕС и 96 мотивирани становища за издаване на съответните сертификати от структури на ЕС.

ДКСИ продължи да изпълнява своите контролни функции като компетентен административен орган, пред който могат да се оспорват индивидуалните административни актове на проучващите органи. Разглеждането на постъпилите през 2022 г. 52 жалби срещу постановени от проучващите органи откази за издаване, отнемане или прекратяване на разрешение за достъп до класифицирана информация от ДКСИ е извършено при спазване на принципите на безпристрастност и обективност с цел защита на правата на гражданите и защита на класифицираната информация от нерегламентиран достъп.

През 2022 г. няма административни производства оставени без разглеждане от ДКСИ, свързани с жалби срещу постановени от проучващите органи откази за издаване, отнемане или прекратяване на разрешения за достъп до класифицирана информация.

Документална сигурност

В изпълнение на чл. 9, т. 18 от Закона за защита на класифицираната информация дирекция „Специална куриерска служба” продължи да осъществява своята дейност по приемане, съхранение, пренасяне и доставяне на документи и/или материали, съдържащи класифицирана информация.

През 2022 г. от структурите на дирекцията са пренесени и доставени на адресатите общо 206 789 броя пакети с документи и/или материали, съдържащи класифицирана информация, от които 204 913 броя - съдържащи национална

класифицирана информация, 1 201 броя - съдържащи класифицирана информация на НАТО и 675 броя - на ЕС.

В процеса на приемане, съхранение, пренасяне и доставяне на пакетите, съдържащи класифицирана информация, през изтеклия период не са констатирани данни, факти или обстоятелства, представляващи заплаха за сигурността им.

Във връзка с осъществяване на дейността по пренасяне на документи, съдържащи класифицирана информация, от куриерите на специализирани звена в службите за сигурност и обществен ред, органите от съдебната власт и прокуратурата и куриерите на търговските дружества, ДКСИ извършва функционално обучение на тези лица и издава специални куриерски карти. През отчетния период ДКСИ е провела функционално обучение на 64 служители, определени за куриери в организационните единици. Комисията е издала 513 куриерски карти на служители след преминалото функционално обучение от ДКСИ или от служителите по сигурността на информацията в организационните единици.

Физическа сигурност

Физическата сигурност е система от общи, конкретни и специални мерки за своевременно противодействие и предотвратяване на нерегламентиран достъп до материали, документи, техника и съоръжения, представляващи класифицирана информация. ДКСИ получава актуална информация за състоянието на изградените регистратури, прилаганите мерки, способности и средства за физическа сигурност на класифицирана информация в организационните единици и за условията и реда за тяхното използване. През 2022 г. ДКСИ на свои заседания разгледа получените протоколи от извършени проверки за разкриване на регистратури за класифицирана информация и издаде 12 уникални идентификационни номера (УИН) на регистратури за национална класифицирана информация, 4 УИН на регистратури за класифицирана информация на НАТО и 2 УИН на регистратури за класифицирана информация на ЕС.

През отчетния период са потвърдени 51 УИН на регистратури и контролни пунктове за националната класифицирана информация, 6 за класифицирана информация на НАТО и 4 за класифицирана информация на ЕС, поради настъпили обстоятелства за издаване на УИН. Закрити са и са анулирани УИН на 27 регистратури за национална класифицирана информация.

Индустриална сигурност

ДКСИ запазва координиращата си роля при инициране и провеждане на обществени поръчки с достъп до национална класифицирана информация. Ефективното взаимодействие между ДКСИ, ДАНС и възложителите на обществени поръчки, гарантира спазването на процедурите по чл. 95 и чл. 96, ал. 2 от ЗЗКИ. С активното взаимодействие между ДКСИ, Службата на НАТО по сигурността и агенциите възложители от НАТО се цели своевременно приключване на процедурите по индустриална сигурност за участие на български търговски дружества и техни служители – кандидати и изпълнители по класифицирани проекти на НАТО, при спазване на изискванията, принципите и стандартите на Директивата на НАТО относно класифицираните проекти и индустриалната сигурност АС (35-D/2003-REV5) и ЗЗКИ.

През отчетния период Комисията издаде 14 сертификата за сигурност на класифицирана информация на НАТО и 1 сертификат за сигурност на класифицирана

информация на ЕС на български юридически лица по реда на индустриалната сигурност.

По искания на чуждестранните компетентни органи ДКСИ извърши необходимите проверки и потвърди наличието на достъп до класифицирана информация на 3 български юридически лица във връзка с процедури по индустриална сигурност.

Държавната комисия по сигурността на информацията, в качеството на Национален орган по сигурността, координира дейността по издаване на потвърждения за достъп до класифицирана информация на чуждестранни физически и юридически лица. През 2022 г. въз основа на искания от български възложители ДКСИ инициира пред компетентните органи по сигурността на други държави проверки на 4 чуждестранни търговски дружества и 12 техни служители - кандидати или изпълнители на договори, свързани с достъп до класифицирана информация. Резултатите от извършените проверки и получената информация от компетентните национални органи по сигурността своевременно са предоставени на ДАНС за предприемане на действия.

През отчетния период в качеството на Национален орган по сигурността ДКСИ одобри 11 искания за посещения на чужди граждани във връзка със сключени споразумения и договори със структури на НАТО и ЕС.

Сигурност на комуникационните и информационните системи (КИС)

ДКСИ осъществява общ контрол по защитата на сигурността на класифицирана информация в комуникационните и информационните системи, както и на процеса на тяхното акредитиране, в изпълнение на чл. 2 от Наредбата за сигурността на комуникационните и информационните системи.

ДКСИ отговаря за организацията и контрола по изпълнението на международните договори, по които Република България е страна и свързаните с това процедури по акредитиране и преакредитиране на точки на присъствие на комуникационните и информационните системи на НАТО и на ЕС в изпълнение на чл. 9, т. 16 от ЗЗКИ. ДКСИ извършва проверки на сигурността при акредитиране и преакредитиране на точки на присъствие на КИС на НАТО, изградени в Република България и техни разширения, съобразно тригодишния срок на валидност на декларациите за съответствие.

Към 31.12.2022 г. от Комисията бяха проведени 4 процедури по акредитиране и преакредитиране на точки на КИС на НАТО със 17 разширения, включително на 4 новоизградени възли от български елементи на КИС на НАТО и мрежата за обмен на класифицирана информация на НАТО и 1 процедура по акредитиране на национална КИС за работа с класифицирана информация на НАТО за участие в планирано учение на НАТО.

Със свои решения ДКСИ съгласува издаването на 67 сертификата за сигурност на КИС от Органа по акредитиране на сигурността за определен период.

ДКСИ продължи да оказва съдействие и методическа помощ на организационните единици при акредитиране на техни КИС за работа с класифицирана информация на НАТО и ЕС, да изпълнява стратегиите за акредитиране на точки на присъствие на конкретни комуникационни и информационни системи на НАТО и ЕС и да дава указания за изготвяне на необходимите документи по сигурността и криптопланове за чуждестранната класифицирана информация.

Оказваната методическа помощ и проведените консултации от експертите на ДКСИ през 2022 г. по конкретни въпроси в областта на акредитиране на КИС на служители от държавните органи и институции и някои търговски дружества, спомогна за повишаване на осведомеността на организационните единици при планиране и прилагане на по-комплексни технически и организационни мерки за сигурност на КИС и осъществяване на по-ефективна подготовка за провеждане на процедурите по акредитирането им.

Криптографска сигурност

ДКСИ осъществява общо ръководство и контрол на дейностите по криптографска сигурност на класифицираната информация, съгласно чл. 2 от Наредбата за криптографска сигурност на класифицираната информация.

През отчетния период от ДКСИ е утвърден един криптографски план за използване на криптографско средство за защита на класифицираната информация на НАТО в национален елемент от точка на присъствие за КИС, предназначена за участие в учения.

Бяха извършени проверки на сигурността на оборудване, разположено в пунктове за разпределение на криптографски материали.

Международна дейност

През изминалата 2022 г. голяма част от международната дейност вече се осъществяваше в рамките на присъствени заседания и срещи. Паралелно с тях се провеждаха срещи и чрез въведените по време на пандемичните ограничения онлайн инструменти. Това позволява по-интензивно сътрудничество и спестяване на финансови средства.

ДКСИ активно участва в различни по характер и форма инициативи, диалози и формати. Целта на международната дейност на ДКСИ е да допринесе, от една страна, за развитие и задълбочаване на международните отношения на Република България във всички области на обществения живот, в които в процеса на сътрудничеството, се осъществява обмен на класифицирана информация, от друга - да се изградят механизми за гаранция на сигурността на чуждестранната класифицирана информация, предоставяна на България, а и на националната, предоставяна на други държави/международни организации.

В изпълнение на възложените със Закона за защита на класифицираната информация компетентности в областта на международното сътрудничество и в синхрон с външнополитическите приоритети на Република България и през 2022 г. ДКСИ продължи да развива както двустранните отношения, така и дейностите по линия членството в ЕС и НАТО. Основно място заемаха процесите, свързани с проучванията за надеждност на български граждани, работещи в структури на НАТО или ЕС, сътрудничеството с компетентните органи по сигурността на двете организации и с Националните органи по сигурността на държавите-членки с оглед гарантиране на надеждност на лицата, координация и контрол на процесите по защита на класифицирана информация на ЕС и НАТО на национално ниво. ДКСИ като Национален орган по сигурността за Република България, съгласно правилата на НАТО и ЕС продължи да представя националните позиции в работните формати с компетенции по защита на класифицираната информация. Особено внимание се обръща и на контактите с държави, чиито физически и юридически лица развиват икономическа

дейност на територията на Република България или участват в управлението на търговски дружества, регистрирани по българското законодателство.

На основание на чл. 9, т. 6 от ЗЗКИ, ДКСИ организира, контролира и отговаря за изпълнението на задълженията за защита на класифицираната информация, съдържащи се в международни договори, по които Република България е страна. В този смисъл разширяването на вече изградената стабилна международноправна рамка в областта на защитата на класифицираната информация е постоянен приоритет в дейността на Комисията.

В резултат на положените от ДКСИ усилия, Република България има сключени и влезли в сила споразумения с почти всички държави членки на НАТО и ЕС. Към 31.12.2022 г. в сила са 50 двустранни споразумения за взаимна защита и обмен, като три от тях - с Естония, Грузия и Великобритания, са за изменения на вече действащи споразумения. Като част от усилията на международната общност за ограничаване на военния конфликт в Украйна, предизвикан от агресивните действия, предприети от Руската Федерация спрямо Украйна, както и в отговор на случаи на публично обявени руски дипломати за развивана от тях дейност на територията на Република България в противовес с националното законодателство, представляващи риск и заплахата в областта на защитата на класифицираната информация, беше иницииран процес за прекратяване на действащото споразумение в областта на класифицираната информация между Република България и Руската Федерация. В резултат, Министерският съвет прие Решение № 219 от 7 април 2022 г. за прекратяване действието на Споразумението между Правителството на Република България и Правителството на Руската Федерация за взаимна защита на класифицирана информация, подписано на 8 май 2007 г. Споразумението е прекратено, считано от 19 октомври 2022 г. В края на 2022 г., под домакинството на ДКСИ, се проведеха двустранни консултации по подготовка на проект на Споразумение за защита на класифицираната информация между ДКСИ и Организацията за сътрудничество в областта на въоръженията (OSCAR). Необходимостта от сключването на това споразумение е обусловена от все по-голямото участие на национални дружества в различни проекти и програми, съфинансирани от Европейския фонд за отбрана (EDF), чиято основна дейност е съсредоточена в областта на въоръженията. Предстои изпълнение на правните процедури от двете страни за подготовка за подписване на Споразумението.

През изминалата година продължи поддържането на оперативни контакти със Службата на НАТО по сигурността, участието в брифинги за служителите по сигурността на информацията и в други работни органи в различни формати, организирани от Комитета по сигурността.

ДКСИ продължи трайно установеното сътрудничество с компетентните национални служби и структури на НАТО при провеждането на процедури по проучване за надеждност на български граждани, кандидатстващи или заемащи позиции, изискващи издаването на сертификат за достъп до класифицирана информация на НАТО.

По силата на Закона за защита на класифицираната информация и на Решение на Съвета относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (2013/488/ЕС), Държавната комисия по сигурността на информацията е Националният орган по сигурността за Република България. В това качество, Комисията е натоварена с функции по контрол относно спазване на правилата за защита на

класифицираната информация на Европейския съюз, предоставена на Република България в различни сфери на обществения живот. Законите компетенции на Комисията възлагат задачи по участие в дейностите на съответните подготвителни органи към Съвета на ЕС, форматите към Европейската комисия (ЕК) и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), както и тясно сътрудничество с партньорските структури от органите и институциите на ЕС. Представители на Комисията участваха в заседанията на Комитета по сигурността (CSC) към Генералния секретариат на Съвета (ГСС) на ЕС, Комитета по сигурността, формат „Осигуреност на информацията” (CSC (IA)) към ГСС на ЕС, Борда по акредитация на сигурността (CSC - SAB) към ГСС на ЕС, Експертната група по въпросите на сигурността в ЕК (ComSEG), Комитета по сигурността към ЕСВД, Борда по акредитация на сигурността към ЕСВД (EEAS - SAB).

Обучение по защита на класифицираната информация

Обучението е основна предпоставка за ефективност в цялостната дейност по защита на класифицираната информация. ДКСИ организира и провежда курсове за първоначално, текущо и тематично обучение, в които вземат участие длъжностни лица и други служители с отговорности в областта на защитата на класифицираната информация. С приоритет е провеждането на курсове за задължително първоначално обучение на служители по сигурността на информацията. Провеждат се и курсове за първоначално обучение на завеждащи и заместник завеждащи регистратури, както и курсове за обучение на куриери.

Като приоритет на ДКСИ за поредна година беше първоначалната подготовка на служителите по сигурността на информацията. По време на курсовете беше акцентирано върху необходимостта от провеждане на пълноценно първоначално и текущо обучение на всички служители в организационните единици с достъп до класифицирана информация. По време на лекционните и практическите занятия вниманието на обучаваните се насочваше преди всичко към отстраняване на недостатъците, които биха довели до нарушаване защитата на класифицираната информация.

Обученията се реализираха съобразно утвърдения график за 2022 г. Проведени са общо 38 централизиран курс за обучение по защита на класифицираната информация, изнесени са 4 обучения в различни организационни единици и са проведени 2 работни срещи под формата на текущо обучение на служители по сигурността на информацията на организационни единици на Министерство на вътрешните работи и от областни дирекции на МВР.

Реализираните 38 централизиран курс са разпределени, както следва:

- 1 курс за обучение на ръководители на организационни единици – 6 (шест) обучени лица;
- 11 курса за обучение на служители по сигурността на информацията – 157 (сто петдесет и седем) обучени лица;
- 20 курса за обучение на завеждащи и зам.- завеждащи регистратури – 342 (триста четиридесет и две) обучени лица;
- 5 курса за обучение на куриери – 64 (шестдесет и четири) обучени лица;
- 1 тематично обучение по защита на класифицираната информация на ЕС и НАТО, в което са се обучили 13 (тринадесет) служители.

В централизираните курсове са обучени общо 582 лица, което е с 258 лица повече в сравнение с обучените през същия период на изминалата година. С оглед на тези данни 2022 е годината с най-голям брой проведени курсове и обучени служители от стартирането на дейността по организиране и провеждане на обучение от ДКСИ.

Постигнатите резултати в областта на обучението се отразяват непосредствено върху общото състояние, законосъобразното и надеждно функциониране на Националната система за защита на класифицираната информация. Прилагането на мерките, способите и средствата за защита на класифицираната информация при създаване, обработване, съхраняване и пренасяне на документи, както и при организирането на работата в регистратурите за класифицирана информация, продължава да е приоритет в дейността на ДКСИ и компетентните органи от Националната система за защита на класифицираната информация.

Заклучение

През 2022 година Държавната комисия по сигурността на информацията запази устойчиво ниво на функциониране и продължи успешно да изпълнява възложените ѝ функции в необходимия обем, следвайки начертаните приоритети и водена от идеята за приемственост и последователност в дейността по осигуряване на еднаква защита на класифицираната информация. По този начин Комисията запази водещото си място като централно звено в Националната система за защита на класифицираната информация. Нейната дейност продължава своята насока към непрекъснат анализ и оценка на рисковете и опасностите пред Националната система за защита на класифицираната информация и предлагане на решения за нейното развитие и усъвършенстване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСИ:

ЦВЯТКО ГЕОРГИЕВ